

Path to Success – Study Pack

තෙවන පාසල් වාරය සඳහා ඉගෙනුම් අත්වැල
ඉතිහාසය - 11 ශ්‍රේණිය

අධ්‍යාපන සංවර්ධන අංශය

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාල - කැලණිය

උපදේශනය හා අධීක්ෂණය

පී.ඩී.ඉරෝෂිනී කේ. පරණගම මිය

කලාප අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ

මෙහෙයවීම හා සංවිධානය

එල්.එච්.ජේ. පී. සිල්වා මයා

නියෝජ්‍ය කලාප අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (අධ්‍යාපන සංවර්ධන)

විෂය සම්බන්ධීකරණය

කේ.එල් නිල්මිණි පෙරේරා මෙය - නියෝජ්‍ය අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (සමාජ විද්‍යා)

සම්පත් දායකත්වය

සෝමා දිගල්ල මිය - ගුරු උපදේශක (සමාජ විද්‍යා - කැලණිය කොට්ඨාසය

එන්.එම්.දේදුනු නවරත්න මිය - ජයකොඩි ම.වි

සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි

කාර්මික විප්ලවය 01 පරිච්ඡේදය

- ❖ මිනිසා සිය දෑතේ සවිය වෙනුවට යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතා කරමින් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ ඇති කළ පුළුල්වෙනස කාර්මික විප්ලවය වේ
- ❖ 18 වන සියවසේ අගභාගයේදී එංගලන්තයෙන් ආරම්භවේ
- ❖ කාර්මික විප්ලවය එංගලන්තයෙන් ආරම්භවීමට හේතු
 - 1 කර්මාන්ත අංශයට පුළුල් ආයෝජනයක් කළහැකි පිරිසක් බ්‍රිතාන්‍යයේ සිටීම
 - 2 එංගලන්තයේ දේශිය හා විදේශිය වෙළඳාම පුළුල්ව තිබීම (16 සියවස වනවිට යුරෝපා ජාතින් ආසියා, අප්‍රිකා ,ලතින් (දකුණු) ඇමරිකා වැනි මහද්වීප වල යටත්විජිත පිහිටුවා තිබීම)
 - 3 ජනගහනය අධික වීම නිසා ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට කුඩා පරිමාණයේ ගෘහස්ථ හස්ත කර්මාන්ත මගින් ඉටුකිරීමට නොහැකි වීම
 - 4 යටත්විජිත වලින් කර්මාන්තවලට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට හැකිවීම
- ❖ කාර්මික විප්ලවය ව්‍යාප්ත වීම
 - 1 18 වන සියවස වන විට ප්‍රංශය හා ජර්මනියේ කර්මාන්ත බිහිවීම
 - 2 කාර්මික විප්ලවය ප්‍රංශය හා ජර්මනිය වැනි රටවල් වලට ව්‍යාප්ත නොවීමට හේතු
 - ප්‍රංශය යන්ත්‍රසූත්‍ර වලින් නිපදවන භාණ්ඩවලට වඩා හස්තකර්මාන්ත මගින් නිපදවන භාණ්ඩ තත්ත්වයෙන් උසස් බව පිළිරැකීම
 - ප්‍රංශයේ අභ්‍යන්තර තිරිඟිදු ක්‍රමය
 - ඕලන්දය තුළ ස්භාවික සම්පත් නොවීම
 - ප්‍රංශය තුළ ඉඩම් කොටුකිරීම සිදුනොවීම කුඩා ඉඩම් හිමි පිරිස වැඩිවීම
 - ප්‍රංශ විප්ලවය නිසා කර්මාන්ත ශාලා විනාශ වීම
- ❖ 19 වන සියවසේ සෙසු රටවල කාර්මිකරණය පැතිරීමට හේතු
 - 1 යුරෝපා මහද්වීපය තුළ පමණක් නොව යටත්විජිතවලද ජනගහනය සීඝ්‍රයෙන් වැඩිවීම
 - 2 යුරෝපා මහද්වීපය තුළ ගමනාගමනය හා ප්‍රවාහන කටයුතුවල වර්ධනය
 - 3 වාණිජ කටයුතු ව්‍යාප්තියට සුදුසු පරිදි නීති හා පරිපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ සිදුකිරීම
 - 4 කර්මාන්ත, මාර්ග ඉදිකිරීමට රජයේ අනුග්‍රහය ලබාදීම
- ❖ කාර්මික විප්ලවයේ ප්‍රබෝධය
 - 1 එංගලන්තයේ කාර්මික විප්ලවය ප්‍රධාන වශයෙන් කර්මාන්ත 3ක් ඇසුරින් සිදුවීම. එනම්
පේෂ කර්මාන්තය, යකඩ කර්මාන්තය, ගල් අගුරු කර්මාන්තය
- ❖ පේෂ කර්මාන්තය
 - 1 1733 දී ජෝන් කේ විසින් දූවන නඩාව නිපදවීම
 - 2 තෝමස් බෙල් විසින් සිලින්ඩර් මුද්‍රණ ක්‍රමය සොයා ගැනීම
 - 3 1764 දී ලෝම කැටිම සඳහා ජෙම්ස් හාග්‍රිව්ස් විසින් අතින් ක්‍රියාත්මක කළහැකි ජෙනි යන්ත්‍රය නිපදවීම
 - 4 ක්‍රි.ව. 1769 දී රිචඩ් ආර්ක්‍රයිට් විසින් නූල් කටින යන්ත්‍රයක් නිපදවීම
 - 5 1779 සැමුවෙල් ක්‍රෙම්ස්ටන් මියුල් යන්ත්‍රය නිපදවීම
 - 6 1785 එඩ්මන්ඩ් කාර්ට්‍රයිට් මියුල් යන්ත්‍රය වාණිජ බලයෙන් ක්‍රියා කිරීමේ ක්‍රමයක් සොයා ගැනීම

- 7 ක්‍රි.ව. 1824 දී බල ශක්තිය යොදා ලෝම රෙදි විවිමේ යන්ත්‍රය නිපදවීම
- 8 ඇමරිකානු ජාතික ඒලියස් ගෝවේ ක්‍රි.ව. 1846 දී රෙදි මැසීමේ යන්ත්‍රය සොයා ගැනීම

❖ යකඩ හා වානේ කර්මාන්ත

- 1 ක්‍රි.ව. 1730 ඒඩ්‍රහම් ඩර්ඩ් ගල් අගුරු යොදා යපස් උණු කිරීමෙන් වාත්තු කළ යකඩ නිපදවා ගැනීමේ ක්‍රමයක් සොයා ගැනීම
- 2 දැව වෙනුවට වාත්තු කළ යකඩ භාවිතා කිරීම
- 3 ක්‍රි.ව. 1784 හෙන්රි කෝට් නිපදවූ රෝලර් නම් යන්ත්‍රය මගින් තැලිය හැකි යකඩ හෙවත් පදම් කළ යකඩ නිපදවා ගැනීම
- 4 ක්‍රි.ව. 1856 දී හෙන්රි ඩෙසමර් විසින් යකඩවල ඇති අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කර වානේ නිපදවිය හැකි නව ක්‍රමයක් සොයා ගැනීම
- 5 1860 දී විලියම් සිමන්ස් එමලි සහ පෙරි මාටින්ස් යුවල එතකුට ඉහත සඳහන් ක්‍රමය වැඩි දියුණු කර විවෘත උදුන් ක්‍රමයක් සොයා ගැනීම
- 6 1870 විලියම් සිමන්ස් යපස් උණු කිරීමට විදුලි උදුනක් සකස් කිරීම

❖ ගල් අගුරු කැණීම දියුණුවට බලපෑ සාධක ලෙස

- 1 1735 දී තෝමස් නිව්කොමන් විසින් වාෂ්ප එංජිම නිපදවීම
- 2 1736 දී ජේමිස් වොට් විසින් ගල් අගුරු ආකරවල වතුර ඉවත් කිරීම සඳහා වැඩි දියුණු කරන ලද වාෂ්ප එංජිමක් නිපදවීම
- 3 1812 දී හම්ප්‍රි ඩේවි විසින් ආරක්ෂක ලාම්පුව නිපදවීම
- 4 1839 දී යකඩ කේබල් කම්බි ක්‍රමය සොයා ගැනීම
- 5 ගල් අගුරු පිළිස්සීමෙන් ලැබෙන තාර මහාමාර්ග ඉදිකිරීමට භාවිතා කිරීම
- 6 ගල් අගුරු මගින් සායම් ,ඔෆ්‍යූෂධ, සුවඳ විලවුන් ,තෙල් ,පොහොර නිපදවන ක්‍රම සොයා ගැනීම
- 7 1811 දී ජෝන් මැකඩම් විසින් මහමාර්ග තැනීම සඳහා මැකඩම් ක්‍රමය හඳුන්වා දීම
- 8 1820 දී දුම්රිය මාර්ග ඉදි කිරීම
- 9 ක්‍රි.ව. 1814 දී ජෝර්ජ් ස්ටීන්සන් විසින් වාෂ්ප බලයෙන් ක්‍රියාකරන දුම්රිය එන්ජිම සොයා ගැනීම

❖ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර කරා ව්‍යාප්ත වීම

- 1 ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයේ ව්‍යාප්තිය
- 2 සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ ව්‍යාප්තිය
- 3 කෘෂිකර්මාන්තයේ ව්‍යාප්තිය

❖ ප්‍රවාහන අංශයේ දියුණුවට නව සොයා ගැනීම්

- 1 1807 දී ඇමරිකානු ජාතික රොබට් පුල්ටන් ක්ලේර්මොන්ට් නම් බෝට්ටුව වාෂ්ප එංජිම උපයෝගී කර ගනිමින් නිපදවීම
- 2 1811 දී හෙන්රි ඩෙල් ප්‍රථම දුම් නැව නිපදවීම
- 3 1885 දී ජර්මනියේ ඩෙමිලර් විසින් මෝටර් රථය නිපදවීම
- 4 1903 දී ඇමරිකාවේ රයිට් සහෝදරයෝ විසින් ගුවන්යානය නිපදවීම

❖ සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ සිදුවූ වර්ධනය

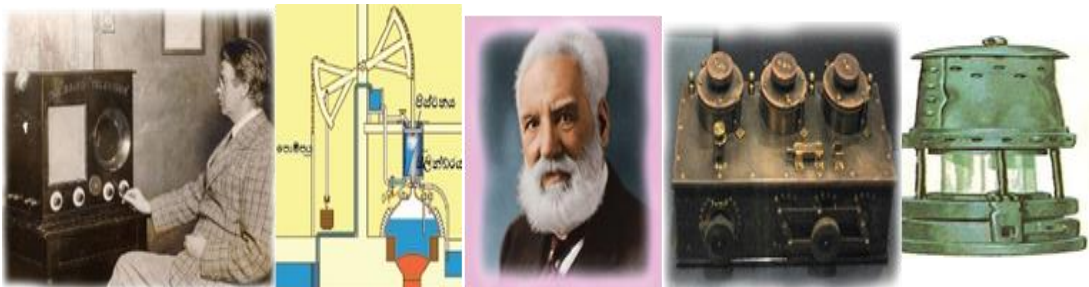
- 1 1840 දී එංගලන්තය පෙනි තැපැල් සේවය ආරම්භ කිරීම
- 2 1844 දී ඇමරිකානු ජාතික සැමුවෙල් මෝස් විසින් විදුලි පණිවුඩ ක්‍රමය නිපදවීම
- 3 1876 දී ඇමරිකාවේ ඇලෙක්සැන්ඩර් ග්‍රැහැම්බෙල් විසින් දුරකථනය නිපදවීම
- 4 1895 දී ඉතාලියේ ගුල්ලි මාර්කෝනි විසින් ගුවන්විදුලි තරංග මගින් පණිවිඩ යැවීමේ ක්‍රමය සොයා ගැනීම
- 5 ජෝන් ලොගි බෙයාර්ඩ් රූපවාහිනිය සොයා ගැනීම

- ❖ කෘෂිකර්මාන්තයේ ව්‍යාප්තිය කෘෂි අංශයේ දියුණුවට බලපෑ සාදක ලෙස
 - 1 මහා පරිමාණයේ ගොඩබිම් ආරම්භ වීම
 - 2 ගෞරවනීය මාරු ක්‍රමය- මෙමගින් ලෙඩරෝග ව්‍යාප්තිය අවම කිරීමටත් ඵලදායීතාව වැඩි කිරීමටත් හේතු වීම
 - 3 ඉඩම්කොටුකිරීමේ ව්‍යාපාරය -මේ තුළින් නිෂ්පාදන පරිමාණය මහා පරිමාණ වීම
- ❖ කාර්මික විප්ලවයේ අයහපත් ප්‍රතිඵල
 - 1 රදලයන් මධ්‍යම ප්‍රාන්තිකයන් හා ශ්‍රමිකයන් යනුවෙන් පංති හේදයක් හට ගැනීම
 - 2 නිර්ධන පංතියට ආකාශාරණයක් සිදුවීම
 - 3 නිර්ධන පංතියේ පවුල් සංස්ථාව බිඳවැටීම
 - 4 කාර්මිකරණය සඳහා වූ තරඟකාරිත්වය නිසා රටවල් අතර ගැටුම් ඇතිවීම
- ❖ කාර්මික විප්ලවයේ යහපත් ප්‍රතිඵල
 - 1 කාර්මික විප්ලවයෙන් පසු බිහි වූ නව යන්ත්‍රසූත්‍ර හා ශිල්ප ක්‍රම නිසා කාර්මික, කෘෂි කාර්මික වාණිජ්‍ය, ප්‍රවාහන, පණිවිඩයේවා, සන්නිවේදනය, සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපනය ආදී සෑම ක්ෂේත්‍රයකම ඇති වූ සියලු සංවර්ධනය මගින් මිනිස් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමේ හැකියාව විශාල සෙල වර්ධනය විය
 - 2 විවිධ මාදිලියේ භාණ්ඩනිපදවීම හා නිෂ්පාදන මහ පරිමාණයෙන් ඉහළ යාම
 - 3 එතෙක් පැවති වැඩවසම් සමාජක්‍රමය බිඳවැටී ධනවාදී ආර්ථික සමාජ රටාවක් බිහිවීම
 - 4 මිනිසාට තම කාර්යයන් වඩාත් කාර්යක්ෂම හා සාර්ථක අයුරින් ඉටුකර ගැනීමටත් ඒ සඳහා යෙදිය යුතු මිනිස් ශ්‍රමය අඩුකරගැනීමට හැකිවීම
- ❖ කාර්මික විප්ලවය ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි බලපෑම
 - 1 බ්‍රිතාන්‍යයාගේ කාර්මික විප්ලවය ආරම්භ වූ සමයේ ශ්‍රී ලංකාව යටත් විජිතයක් ලෙස පැවතිම
 - 2 බ්‍රිතාන්‍යයන් මෙරටට පැමිණීම මහ පරිමාණයෙන් වතු වගා ආරම්භ කිරීම
 - 3 එම තේ, පොල් ,රබර් වැනි බෝග ආශ්‍රිතව විවිධ කර්මාන්ත ඇති වීම .ඒ සඳහා අවශ්‍ය යන්ත්‍ර සූත්‍ර බ්‍රිතාන්‍යයාගෙන් ගෙන්වීම
 - 4 ක්‍රි.ව. 1804 දී ෆෙඩ්රික් නෝන් ආණ්ඩුකාරවරයා කෝපි කෙටීමට මෝලක් ඇරඹීම
 - 5 තේ වගාවේදී එනම් තේ වියලීමේ සිට හා වර්ග කිරීම හා අපනයන දක්වා බොහෝ කාර්යයන් සඳහා යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතා කිරීම
 - 6 රබර් පිටරට යැවීම සඳහා සුදානම් කිරීමට යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතා කිරීම
 - 7 මහා මාර්ග තැනීම සඳහා 1885 දී මැකඩම් ක්‍රමය ලංකාවට හඳුන්වා දීම
 - 8 ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු ක්‍රම ආරම්භ කිරීම
 - 9 භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා මහා මාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග ඉදිකිරීම
 - 10 ඒ අතර එඩ්වඩ් බාන්ස් ආණ්ඩුකාරවරයා කොළඹ සිට මහනුවර මහා මාර්ග ඉදිකිරීම ඉන්පසුව කුරුමැගල සිට මහනුවර දක්වාත් දඹුල්ලේ සිට මහනුවර දක්වා මහා මාර්ග ඉදිකිරීම

පැවරුම

- 1 කාර්මික විප්ලවය ආරම්භ වූ සියවස හා රට නම් කරන්න
- 2 කාර්මික විප්ලවය යනුවෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ කුමක්ද
- 3 කාර්මික විප්ලවය ආරම්භ වීමට බලපෑ ප්‍රධාන හේතුව නම් කරන්න
- 4 යුරෝපයේ කාර්මික විප්ලවය ව්‍යාප්ත වූ අන්දම යුරෝපීය රටවල් නිදසුන් ලෙස දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න
- 5 බ්‍රිතාන්‍යයේ කාර්මික විප්ලවය ආරම්භවීමට බලපෑ හේතු තුනක් නම් කරන්න
- 6 කාර්මික විප්ලවයට සමකාලීනව බ්‍රිතාන්‍යයේ කෘෂිකාර්මාන්තයේ ඇති වූ වෙනස්කම් මොනවාද
- 7 බ්‍රිතාන්‍යයේ කාර්මික විප්ලවය සිදුවීම කෙරෙහි බලපෑ ප්‍රධාන කර්මාන්ත තුනක් නම් කරන්න
- 8 කාර්මික නිෂ්පාදන නොවන අංශ දෙකකට කාර්මික විප්ලවයේ ප්‍රතිඵල බලපෑ අවස්ථා නම් කරන්න
- 9 බ්‍රිතාන්‍යයේ නූල් කැටීම වේගවත් කිරීමට නිපදවූ යන්ත්‍ර දෙකක් නම් කරන්න
- 10 ජලවාෂ්ප බලයෙන් නූල් සැකසීමේ යන්ත්‍රය බ්‍රිතාන්‍යයේ නිපදවූ බවට නිදසුන් දෙකක් දක්වන්න
- 11 කාර්මික විප්ලවට පෙර සිටම බ්‍රිතාන්‍යයන් යකඩ හා වානේ නිපදවීමෙන් ලැබූ ප්‍රයෝජන දෙකක් නම් කරන්න
- 12 බ්‍රිතාන්‍යයේ ගල් අගුරු ආකර සහිත ප්‍රදේශ තුනක් නම් කරන්න
- 13 කාර්මික විප්ලවයේදී ගල් අගුරු භාවිතා කිරීමේ ප්‍රයෝජන දෙකක් නම් කරන්න
- 14 ගල් අගුරු කර්මාන්තයේ දියුණුව නිසා ඇති වූ අතුරු ප්‍රතිඵල තුනක් නම් කරන්න
- 15 කාර්මික විප්ලවය නිසා මාර්ග සංවර්ධනය වේගවත්වූ බව සනාථ කරන නිදසුනක් දක්වන්න
- 16 පෙනි තැපැල් සේවය යනු කුමක්ද
- 17 සැමුවෙල් මෝස් සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ ව්‍යාප්තිය වෙනුවෙන් දායක වූයේ කෙසේද
- 18 කාර්මික විප්ලවයේදී නිපදවූ සන්නිවේදන උපකරණයෙකක් ඇසුරින් මානව සබඳතා වර්ධනය වූ ආකාරය පහදන්න
- 19 කාර්මික විප්ලවයට සමගාමීව කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්තිය කෙරෙහි බලපෑ ගොවිබිම් ක්‍රමය කුමක්ද
- 20 ශෂ්‍ය මාරු ක්‍රමය යනු කුමක්ද
- 21 කාර්මික විප්ලවය හමුවේ සමාජයේ බිහිවූ සමාජ පන්ති දෙක නම් කරන්න
- 22 ඉහත ඔබ නම් කළ ලද සමාජ පන්ති දෙකේ පරතරය වැඩිවීම නිසා පසුකාලීනව ඇති වූ දේශපාලන පක්ෂ දෙක නම් කරන්න
- 23 කාර්මික විප්ලවය හේතුකොටගෙන සාමාජීය ක්ෂේත්‍රයට බලපෑ යහපත් ප්‍රතිඵලයක් හා අයහපත් ප්‍රතිඵලයක් නම් කරන්න
- 24 කාර්මික විප්ලවයේ බලපෑම ශ්‍රී ලංකා වේ මාර්ග තැනීමේ දී ප්‍රයෝජනවත් වූ අවස්ථාවක් ලියන්න
- 25 ශ්‍රී ලංකා වේ ධනවාදී ආර්ථික ක්‍රමයක් වර්ධනය වීමට කාර්මික විප්ලවයේ ප්‍රතිඵල බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේ දී මෙරටට බලපෑ අන්දම සඳහන් කරන්න

❖ වෙළඳ කටයුතු වලදී උඩරට රාජ්‍යයට බදු ගෙවීමට සිදුවීම

ඉංග්‍රීසියන්ට අවශ්‍ය වෙළඳ ද්‍රව්‍ය ලබාගැනීමේ දී උඩරට හා මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ අතර තිබූ කඩවල් වලදී රජුට බදු ගෙවීමට සිදුවිය මේ නිසා වෙළඳ ද්‍රව්‍යවල මිල වැඩි විය උඩරට අල්ලාගතහොත් වෙළඳ ද්‍රව්‍ය අඩු මිලට ලබාගත හැකි බව ඉංග්‍රීසියන්ට අවබෝධ විය

❖ උඩරට රාජ්‍යය නිසා ඉංග්‍රීසීන්ගේ ආරක්ෂක වියදම් වැඩි වීම

ලංකාවේ මුහුදු බඩ ප්‍රදේශය විදේශිකයන් ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට වෙරළ දිගේද උඩරට රාජ්‍යයෙන් තම ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කර ගැනීමට උඩරට හා පහතරට අතර දේශසීමා ප්‍රදේශයෙන් ද ආරක්ෂක හමුදා යෙදවීමට සිදුවීම නිසා ඉංග්‍රීසීන්ට විශාල ආරක්ෂක වියදමක් දැරීමට සිදුවිය. උඩරට අල්ලා ගැනීමෙන් මෙම වියදම අඩු කර ගත හැකි බව ඉංග්‍රීසීන්ට වැටහිණි .

❖ නෝත්ගේ උඩරට ආක්‍රමණය අසාපර්ක වීමට හේතු

- 1 වර්ෂාකාලයේ එළඹීම නිසා කොළඹින් ආහාර හා යුද්ධ උපකරණ ලබා ගැනීම අපහසුවීම
- 2 වර්ෂාව නිසා ඉංග්‍රීසි හටයන් ලෙඩ රෝග වලට ගොදුරු වීම
- 3 හටපිරිස රජුට දැක්වූ පක්ෂපාතීත්වය
- 4 සිංහලයන්ගේ ගරිල්ලා සටන් ක්‍රමය

❖ 1815 ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජතුමා උඩරට ජනතාවගේ දැඩි අප්‍රසාදයට පත් වීමට හේතු

- 1 රාජකාරි ක්‍රමය තුළින් ජනතාව තලා පෙලා සේවාව ලබාගැනීම
- 2 නායකකාර වංශික තම ඥාතීන්ට විශේෂ වරප්‍රසාද ලබාදීම
- 3 ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජුගේ කෲර අත්තනෝමතික ක්‍රියාකලාපය (ඇහැළේපොළ කුමාරිහාමි සහ දරුවන් මැරීම)
- 4 රදළවරුන්ගේ පාලන ප්‍රදේශ මාරු කිරීම, රදළවරුන්ට දඩුවම් දීම නිසා රදළවරු අමනාප වීම
- 5 හික්ෂුන් ට මරණ දඩුවම දීම පූජනීය ස්ථාන මරණ දඩුවම දීමට යොදා ගැනීම නිසා හික්ෂුන් අමනාප වීම

❖ 1815 වන විට ඉංග්‍රීසීන් උඩරට රාජ්‍යය යටත් කර ගැනීමට පෙළඹ වූ සාධක

- 1 රටමැද ස්වාධීන රාජ්‍යයක් පැවැතීම ඉංග්‍රීසි බලයට තජර්නයක් වීම
- 2 උඩරටින් වෙළඳ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේදී බාධා ඇතිවීම

❖ 1815 රොබට් බ්‍රවුන්රිග් ගේ උඩරට ආක්‍රමණය කිරීමට ආසන්න හේතු

- 1 මුහුදුබඩ පළාතේ සිට උඩරටට ගිය වෙළඳුන්ට රජුගේ හමුදා හිංසා කිරීම
- 2 උඩරට රජුගේ හමුදාව පහත රට ඉංග්‍රීසීන්ට අයත් ගම්මානයක් ගිනිතැබීම

❖ 1815 උඩරට රාජධානිය බ්‍රිතාන්‍යයන්ට යටත් කර ගැනීමට ඉවහල් වූ කරුණු

- 1 උඩරට ප්‍රභූවරු අතර තිබූ අසමගිය
- 2 ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජුගේ කෲර හා අදුරදර්ශී ක්‍රියා කලාපය නිසා ජනතාව රජුට පක්ෂපාතී නොවීම
- 3 ඇහැළේපොළ වැනි රදළ නායකයින් ගේ සහය ඉංග්‍රීසීන්ට ලැබීම

❖ උඩරට ගිවිසුමට අත්සන් කළ උඩරට ප්‍රධානීන් වූයේ

1 මොල්ලිගොඩ 2 ඇතැලේපොළ 3 රත්වත්තේ 4 දුල්ලාව

❖ 1815 ඉංග්‍රීසින් හා උඩරට ප්‍රධානීන් අතර ඇති වූ ගිවිසුමේ ප්‍රධාන කොන්දේසි වූයේ

- 1 ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජුට හා ඔහුගේ පවුලේ අයට සිංහාසනය අහිමි බව
- 2 බ්‍රිතාන්‍ය මහ රජු ලංකාවේ මහරජු බව
- 3 බුදුදහමට නිසි තැන ලබා දෙන බව
- 4 රදළවරුන්ගේ බලතල හා වරප්‍රසාද ආරක්ෂා කරන බව

❖ ඉංග්‍රීසින්ට විරුද්ධව දේශීය ජනතාව ගෙනගිය අරගල තුනක් වූයේ

1 1797 කැරැල්ල 2 1818 නිදහස් සටන 3 1848 නිදහස් සටන

❖ 1818 නිදහස් අරගලයට හේතු

- 1 උඩරටවැසියන්ගේ පාරම්පරික සිරිත් විරිත් හා සම්ප්‍රදායන් නොසලකා හැරීම
- 2 රදළවරුන්ගේ බලතල වරප්‍රසාද හා ආදායම් අහිමි කිරීම
- 3 වෙල්ලස්ස ප්‍රදේශයේ මුස්ලිම් මුහන්දිරම් කෙනෙකු පත් කිරීම
- 4 බුදුදහමට නිසි තැන ලබා නොදීම

❖ උඩරට වැසියන්ගේ පාරම්පරික සිරිත් විරිත් හා සම්ප්‍රදායන් නොසලකා හැරීම

සම්ප්‍රදායන් ගැන කිසිදු සැලකිල්ලක් නොදක්වා තම සිරිත් විරිත් වලට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දුනි .මේ නිසා උඩරට වැසියන්ට ඉංග්‍රීසි කෙරේ බලවත් කලකිරීමක් ඇති විය. උඩරට සමාජය තම පාරම්පරික සිරිත් විරිත් හා සම්ප්‍රදායන්ට ගරු කළ අතර ඒවා ආරක්ෂා කර ගැනීමට නිරතුරුව කටයුතු කළේය .ඉංග්‍රීසින් උඩරට ගිවිසුම අත්සන් කිරීමේ දී ඒවා ආරක්ෂා කරන බවට පොරොන්දු වුවත් පසුව එම සිරිත් විරිත් හා සම්ප්‍රදායන් ගැන කිසිදු සැලකිල්ලක් නොදක්වා තම සිරිත්විරිත් වලට ප්‍රමුඛත්වය දීම. මේ නිසා උඩරට වැසියන් ඉංග්‍රීසින් කෙරේ බලවත් කළ කිරීමට පත්විය.

❖ රදළවරුන්ගේ බලතල වරප්‍රසාද හා ආදායම් අහිමි කිරීම

උඩරට රජවරුන්ගේ කාලයේ දී රදළවරුන්ට සමාජයේ ඉහළ තැනක් ලැබුණු අතර විශාල බලතල හා වරප්‍රසාද හිමිවිය. එසේම තමන්ට හිමි නින්ද ගම් වලින් විශාල ආදායමක් ද ලැබුණි. ඉංග්‍රීසින් රදළවරුන්ගේ බලය අඩු කිරීම සඳහා මෙම බලතල හා වරප්‍රසාද වලින් සැහෙන ප්‍රමාණයක් අහිමි කර ගන්නා ලදී. එසේම ආදායම් මාගර්ය ද අඩු කරන ලදී .මේ නිසා රදළවරු ඉංග්‍රීසින් කෙරේ කලකිරීමට පත්විය.

❖ 1818 නිදහස් අරගලයෙන් නායකයන්

- 1 කැප්පෙට්පොළ දිසාවේ 2 පිළිමතලාවේ දිසාව
- 3 මඩුගල්ලේ දිසාව 4 කොත්තුකුඹුරේ රටේරාළ

❖ 1818 නිදහස් අරගලය අසාපර්ක වීමට හේතු

- 1 රජකමට උරුමකම් කී පුද්ගලයා රාජ වංශිකයකු නොවීම
- 2 සතර කෝරළේ භාරව සිටි මොල්ලිගොඩ නිලමේ ඉංග්‍රීන්ට පක්ෂපාති වීම
- 3 කැරැල්ල මැඩ පැවැත්වීමේදී ඉංග්‍රීසියෙන් අනුගමනය කළ කෲර බිම් පාඨ ප්‍රතිපත්තිය
- 4 නිදහස් අරගලය සැලසුම් සහගතව සංවිධානය වූ එකක් නොවීම

❖ රජකමට උරුමකම් කී පුද්ගලයා රාජ වංශිකයකු නොවීම

1818 නිදහස් අරගලයේ දී සිංහලයන් තම රජු විසින් තෝරා ගත්තේ විල්බාවේ නැමැත්තෙකි .ඔහු රාජ වංශිකයකු වූ ඔව් මුලදී ප්‍රකාශ වුවත් පසුව රාජ වංශිකයකු නොවන බව හෙළිවිය. රාජ වංශිකයෙක් නොවන පුද්ගලයකු තම රාජ්‍ය වශයෙන් පත්කර ගැනීම සිංහලයන් තුළ කැමැත්තක් නොවීය .

❖ මොල්ලිගොඩ නිලමේ ඉංග්‍රීසීන්ට පක්ෂපාතී වීම

ඉංග්‍රීසීන්ට කොළඹ සිට මහනුවර සමග සම්බන්ධතා ඇති කර ගැනීමේදී මොල්ලිගොඩ පාලනය කළ සතර කෝරළය වැදගත් විය. කොළඹ සිට උඩරට සටන් කිරීමට අවශ්‍ය යුද්ධ උපකරණ හා ආහාර බාධාවකින් තොරව සතරකෝරළය හරහා ගෙන යාමට ඉංග්‍රීසීන්ට හැකි වූයේ මොල්ලිගොඩගේ පක්ෂපාතී බවයි.

❖ 1818 නිදහස් අරගලයේ ප්‍රතිඵල

- 1 සිංහල නායකයන්ට මරණ දඬුවම හිමිවීම
- 2 සිංහල රදළයින්ගේ බලතල හා වරප්‍රසාද අඩු කර ඔවුන් රජයේ වැටුප් ලබන්නන් බවට පත්කිරීම

- 3 1815 උඩරට ගිවිසුමෙන් ලබාදී තිබුණු පොරොන්දු අහෝසි කිරීම

❖ 1818 නිදහස් අරගලය අසාර්ථක වීමෙන් පසු ඉංග්‍රීසියෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ තම බලය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග

- 1 1818 ප්‍රකාශය මගින් රදළවරුන්ගේ බලතල හා වරප්‍රසාද අඩු කර ඔවුන් රජයේ වැටුප් ලබන්නන් බවට පත්වීම
- 2 උඩරට පහතරට ඒකාබද්ධ කර පාලනය ගෙන යාම
- 3 උඩරට මාගර් පද්ධතියක් ඉදි කිරීම

❖ 1848 නිදහස් අරගලයට හේතු

- 1 1840 මුඩුබිම් පනතින් උඩරටයන්ට ඉඩම් අහිමි වීම
- 2 ටොරින්ටන් ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් අලුත් බදු පැනවීම නිසා ම ජනතාවට ඇති වූ දුෂ්කරතා
- 3 ගම් සභාව සතු බලතල උසාවියට පැවරීම වීම නිසා ගැමියන්ට සුළු කරුණට පවා උසාවිවල රස්තියාදු වීමට සිදුවීම
- 4 රාජකාරි ක්‍රමය අවලංගු කිරීම හා වතු වගාව නිසා ගැමි කෘෂි කර්මාන්තය අඩපණ වීම

❖ 1840 මුඩුබිම් පනතින් උඩරටයන්ට ඉඩම් අහිමි වීම

1840 දී ඉදිරිපත් කරන ලද මුඩුබිම් පනතින් වගා නොකරන ලද අයිතිය ඔප්පු නොකරන ලද සියලු ඉඩම් ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවට පවරා ගන්නා ලදී. උඩරට වැසියන් සතු ඉඩම් වලින් විශාල ප්‍රමාණයක් වගා නොකරන ලද ඒවා වූ අතර අයිතිය ඔප්පු කිරීමේ ලිපි ද නොතිබිණි .මේ නිසා උඩරට වැසියන්ගේ විශාල ඉඩම් ප්‍රමාණයක් ඉංග්‍රීසියෙන් සතුවිය. තමන් පාරම්පරික ව භුක්තිවිදින ඉඩම් අහිමිවීම පිළිබඳ උඩරටයන් ඉංග්‍රීසි කෙරේ වෛරයෙන් පසු විය.

❖ ටොරින්ටන් ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් අලුත් බදු පැනවීම

1848 වනවිට කෝපි මිල පහත වැටීම නිසා රජයේ ආදායම අඩුවිය .මේ නිසා රජයේ ආදායම වැඩි කිරීමේ අරමුණින් ටොරින්ටන් සාම්වරයා බදු මුදල් වැඩි කළ අතර මාගර් බද්ද, බලු බද්ද ,මරු බද්ද වශයෙන් අලුත් බදු කිහිපයක් පැනවීය. මෙම බදු නිසා ජනතාව ආර්ථික අතින් අපහසුතාවයට පත් විය. එය ජනතාව ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවට විරුද්ධව නැගී සිටීමට හේතුවක් විය

❖ 1848 නිදහස් අරගලයේ නායකයන් වූයේ

1 වීර පුරන් අප්පු	2 කුඩාපොළ හිමි
3 ගොන්ගාලේගොඩබන්ධා	4 හඟුරන්කෙත ඩිංගිරාල

❖ 1848 නිදහස් අරගලය අසාපර්ක වීමට

- 1 නිදහස් නිදහස් අරගලය සැලසුම්සහගතව සංවිධානය වූවක් නොවීම
- 2 උඩරට මාගර්ය පද්ධතියක් ඉදි කර තිබීම

❖ 1848 නිදහස් අරගලයට හේතු කෝල්බෲක් යෝජනා

- 1 රාජකාරි අවලංගු කිරීම (ඇළවෙලි නඩත්තු නොකිරීමෙන් ගැමි කෘෂිකර්මාන්තය අඩපණවීම)
- 2 උසාවි පිහිටවීම (සුළු ආරවුල් පවා විසඳාගැනීමට උසාවි යාමට සිදුවීම)
- 3 වතු වගාව ආරම්භ කිරීම (වතු වගාව නිසා කුඹුරු ගොඩ වීම)

❖ 1848 නිදහස් අරගලයේ ප්‍රතිඵල

- 1 නිදහස් සටනේ නායකයන්ට මරණ දඬුවම ඇතුළු දැඩි දඬුවම් ලැබීම
- 2 ටොරින්ටන් ආණ්ඩුකාරවරයා ආපසු එංගලන්තයට කැඳවීම
- 3 ටොරින්ටන් ආණ්ඩුකාරවරයා පැනවූ බදු ඉවත් කිරීම
- 4 ගොවිජනතාව කෙරෙහි ඉංග්‍රීසීන්ගේ අවධානය යොමු වීම

පැවරුම

- 1 පෙරදිග ඉන්දියා වෙළෙඳ සමාගමේ පළමු වන නැව් කණ්ඩායම පළමු වරට වෙළෙඳ කටයුතුවලට ගිය රට කුමක්ද
- 2 අග්නිදිග ආසියාවේ වෙළඳ බලය ගොඩනඟා ගැනීමට ලන්දේසි හා ඉංග්‍රීසි අතර ඇති වූ ගැටුමකට නිදසුනක් ලියන්න
- 3 ඉංග්‍රීසි ඉන්දියාව සමග වෙළඳ සබඳතා ගොඩනැගීමට ගත් උත්සාහය සාපර්ක වූ අන්දම පහදන්න
- 4 ඉංග්‍රීසීන්ට ඉන්දියාවේ වෙළඳාමෙන් පමණක් තෘප්තිමත් නොවී දේශපාලන බලය පැතිරවීමේ ආරම්භක අවස්ථාව සඳහන් කරන්න
- 5 ශ්‍රී ලංකා වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානයක් වීමට බලපෑ හේතු ප්‍රධාන හේතු දෙකක් නම් කරන්න
- 6 ආරම්භයේ දී ඉංග්‍රීසීන් අත්පත් කරගත් මෙරට වරායක් නම් කර ඒ සඳහා බලපෑ හේතු තුනක් නම් කරන්න
- 7 ලන්දේසීන් පලවා හැරීමට ඉංග්‍රීසීන්ගේ සහාය ලබා ගැනීමට ඉන්දියාවේ සිට ඉංග්‍රීසීන්ට දූතයන් යැවූ මෙරට රජතුමා කවුද
- 8 ක්‍රි.ව. 1762, 1782 දී හා 1795 දී උඩරටට පැමිණි ඉංග්‍රීසි දූතයන් තිදෙනා නම් කරන්න
- 9 පළමුවරට ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල බලය පිහිටුවීමට සමත් වූ ඉංග්‍රීසීන්ගේ සමාගම කුමක්ද
- 10 ප්‍රංශ විප්ලවය ඇති වීමෙන් උද්ගත වූ නව දේශපාලන වාතාවරනය බ්‍රිතාන්‍ය බලය මෙරට පිහිටුවීමට පසුබිම සකස් කළ බව කෙටියෙන් අදහස් දක්වන්න
- 11 ඉංග්‍රීසි වෙළෙඳ සමාගම මෙරට ක්‍රියාත්මක කළ මදුරාසි පාලනය යනු කුමක්ද
- 12 ඉංග්‍රීසි වෙළෙඳ සමාගම යටතේ මෙරට සේවය කළ කලෙක්ටර්වරු හා අවුම්ල්දර්වරු යන නිලධාරීන්ගේ කාර්යයන් සඳහන් කරන්න
- 13 ක්‍රි.ව. 1797 දී මෙරට මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල කැරැල්ලක් හට ගැනීමට ප්‍රධාන හේතුව කුමක්ද
- 14 ඉහත සඳහන් කළ හේතුවට පිළියම් ලෙස බ්‍රිතාන්‍ය රජයේ කළේ කුමක්ද

- 15 මියුරන් කොමිසමේ නිර්දේශ තුනක් නම් කරන්න
- 16 මෙරට ක්‍රියාත්මක කළ ද්විත්ව පාලනය අභාර්ථක වූ පසු බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව ගත් ක්‍රියාමාර්ග කුමක්ද
- 17 රාජාධිරාජසිංහ රජුගේ අභාවය සිදු වන විට උඩරට සිංහාසනයට උරුමකම් තිබූ නායකයින් කුමාරවරුන් දෙදෙනා නම් කරන්න
- 18 ඉහත ඔබ නම්කළ කුමාරවරුන් දෙදෙනාගෙන් ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ නමින් රජ වූ කුමරා නම් කරන්න
- 19 ඉංග්‍රීසීන්ට උඩරට රාජ්‍යය යටත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය වූයේ ඇයි
- 20 සෙන්පති මැක්ඩෝවල් උඩරට රජු හමුවීමේ දූත ගමනෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල නොලැබුණු පසු නෝන් ආණ්ඩුකාරවරයා කළේ කුමක්ද
- 21 ක්‍රි.ව. 1803 දී නෝර්ත් ආණ්ඩුකාරයාගේ උඩරට ආක්‍රමණය ඇරඹුණු ස්ථාන දෙක නම් කරන්න
- 22 ඉංග්‍රීසින් ප්‍රථමවරට මහනුවර නගරය ආක්‍රමණය කිරීමේදී උඩරට සිංහලයන් හා ඉංග්‍රීන් අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ගය ඔබගේ ලියන්න
- 23 නෝර්ත් ආණ්ඩුකාරයාගේ උඩරට ආක්‍රමණය අභාර්ථක විමට හේතු දෙකක් විස්තර කරන්න
- 24 නෝර්ත් ආණ්ඩුකාරයාගෙන් පසු මෙරට ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුකාරවරයා වශයෙන් පත්වූයේ කවුද
- 25 උඩරට රාජධානියේ අභ්‍යන්තර ආරක්ෂක කටයුතු දැනගැනීමට ජෝන් ඩොයිලි යොදාගත් උපක්‍රම මොනවාද
- 26 ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජුගේ පාලන කාලයේ දී උඩරට රාජධානියේ පරිහානියට හේතුවූ කරුණු දෙකක් ලියන්න
- 27 ඉංග්‍රීසීන්ට උඩරට රාජ්‍යය ආක්‍රමණය කරන විට ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජු කළේ කුමක්ද
- 28 උඩරට ගිවිසුම අත්සන් කිරීමට මොහොතකට පෙර ඔසවාතිබූ ඉංග්‍රීසි කොඩිය බිම දමා සිංහ කොඩිය එස වූ හිමියන් නම් කරන්න
- 29 ක්‍රි.ව. 1818 නිදහස් සටනේ දී කැප්පෙට්පොළගේ මෙහෙයවීම මත සටන්කාමීන් උඩරට රජුලෙස ප්‍රකාශ කරන ලද තැනැත්තාගේ නම කුමක්ද
- 30 ක්‍රි.ව. 1818 නිදහස් සටන අභාර්ථක විමට හේතු තුනක් ලියන්න
- 31 ක්‍රි.ව. 1848 දී ටෙරින්ටන් සාම්වරයා හඳුන්වා දුන් අලුත් බදුවර්ග මොනවාද? ඒවා මහජන අප්‍රසාදයට හේතු වූ යේ ඇයි
- 32 ක්‍රි.ව. 1848 නිදහස් සටනේ ප්‍රතිඵල තුනක් නම් කරන්න

❖ මෙය ප්‍රධාන අංශ තුනකි. එනම්

- 1 බෞද්ධ පුනරුදය
- 2 හින්දු පුනරුදය
- 3 ඉස්ලාම් පුනරුදය

❖ මිෂනාරි සංවිධානවල කටයුතු

- 1 බ්‍රිතාන්‍ය සමයේ මෙරටට පැමිණි විදේශීය සංවිධාන කිහිපයක් දහම රට තුළ ව්‍යාප්ත කිරීම මිෂනාරි සංවිධාන ලෙස හැඳින්වේ .

2 මෙරට පැමිණි මිෂනාරි සංවිධාන කිහිපයක් ලෙස

- ක්‍රි. ව. 1804 දී -----ලන්ඩන් මිෂනාරි සංවිධානය
- ක්‍රි. ව. 1812 දී-----බැප්ටිස්ට් මිෂනාරි සංවිධානය (කොළඹ)
- ක්‍රි. ව. 1814- 1815----- වෙස්ලියන් මිෂනාරි සංවිධානය (උතුර හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල)
- ක්‍රි. ව. 1816 දී -----ඇමෙරිකන් මිෂනාරි සංවිධාන (යාපනය හා උතුරු ප්‍රදේශවල)
- ක්‍රි. ව. 1818 දී -----වර්බි මිෂනාරි සංවිධාන(කොළඹ, ගාල්ල, කල්පිටිය, මන්නාරම, මහනුවර)

❖ මිෂනාරිවරු ලංකාවේ තම ආගම පැතිරවීම සඳහා අනුගමනය කළ ප්‍රධාන මාධ්‍ය 3 කි

1 ලේඛනය	2 දේශනය	3 අධ්‍යාපනය

❖ ලේඛන මාධ්‍ය යොදාගැනීම

- 1 මෙම මිෂනාරි සංවිධාන මුද්‍රණාල පිහිටුවා පොත්පත් සහරා මුද්‍රණය කර ආගම ප්‍රචාරය කිරීම
- 2 එමගින් පුවත්පත් හා පොත්පත් මුද්‍රණය කොට බෙදාදීම. ඊට උදාහරණ ලෙස
ක්‍රි. ව. 1832 මාසික තෘග්ග -----වර්බි මිෂනාරි සංවිධානය
ක්‍රි. ව. 1840 ලංකා නිධානය----- ආගමික පුස්තිකා සංවිධානය
ක්‍රි. ව. 1842 උරුගල බැප්ටිස්ට් සංගමය

❖ දේශන මාධ්‍ය හා අධ්‍යාපනය

- 1 මිෂනාරි පූජකවරු පන්සල් හා මහජනතාව ගැවසෙන ස්ථානවල දේශන පවත්වා තම කතෝලික ආගම ප්‍රචාරය කිරීම
- 2 මිෂනාරි පාසල් වල තම ආගමට ප්‍රධාන තැනක් ලැබීම
- 3 ඒ නිසා සිංහල හා දෙමළ දරුවන්ට ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය ලැබීමට මිෂනාරි පාසල් වලට යාමට සිදුවීම
- 4 මෙම ඉහත කරුණු නිසා බෞද්ධ හින්දු ඉස්ලාම් ආගම දහම බිඳවැටීම

❖ බෞද්ධ පුනරුද ව්‍යාපාරය

- 1 මිෂනාරි පූජකවරු ලේඛන හා දේශන මගින්
- 2 මේ නිසා මේවාට පිළිතුරු දීමේදී අවශ්‍යතාවයක් පැන නැගිණි
- 3 මේ නිසා බෞද්ධ අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීම සඳහා මෙරට බිහි කරන ලද පිරිවෙන් වූයේ
ක්‍රි. ව. 1841 - රත්මලානේ පරමධම්මචේතිය පිරිවෙණ-- පූජ්‍ය වලානේ සිද්ධාථර හිමි

ක්‍රි. ව. 1873 මාලිගාකන්දේ විද්‍යාර්ථය පිරිවෙන-- පූජ්‍ය හික්කඩුවේ සුමංගල හිමි

ක්‍රි. ව. 1875 පැලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන-- පූජ්‍ය රත්මලානේ ධම්මාලෝක හිමි

❖ මුද්‍රණාල පිහිටුවීම

1 ක්‍රි .ව. 1862 දී පූජ්‍ය බුලත්ගම ධම්මාලංකාර සිරි සුමනතිස්ස හිමියන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන්
ලංකෝපකාර මුද්‍රණාලය පිහිටුවීම

2 ඉන්පසු බිහිවූ මුද්‍රණාල කිහිපයක් නම්

- ලංකානිනවවිග්‍රහ මුද්‍රණාලය කවට කථික මුද්‍රණාලය
- සරසවි සඳය මුද්‍රණාලය සුදර්ශන මුද්‍රණාලය

3 එවැනි බෞද්ධ ප්‍රකාශනයක් ලෙස

- ලක්මණිපහන, ලංකාලෝකය, සරසවි සඳය ,
- සිංහල ජාතිය, සිංහල බෞද්ධයා ඒ අතර විය

❖ ප්‍රසිද්ධ වාදවිවාද පැවැත්වීම

එම බෞද්ධ හික්ෂුන් වහන්සේලා ලෙස පූජ්‍ය මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් පෙරමුණ ගැනීම

❖ පංචමහාවාද

මෙම පංචමහාවාද මෙහෙයවීමේ මූලිකත්වය ගත්තේ පූජ්‍ය මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන්ය
චතුර කථිකයකු මෙන්ම විවාදයන්හි දක්ෂයකු වූ මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් වාදිහසිංහ
යන අන්වර්ත නමින් හැඳින්වේ

❖ පංච මහාවාද වූයේ

ක්‍රි. ව. 1865 බද්දේගම වාදය

ක්‍රි. ව. 1865 වරාගොඩ වාදය

ක්‍රි. ව. 1866 උදන්විට වාදය

ක්‍රි. ව. 1871 ගම්පොල වාදය

ක්‍රි. ව. 1873 පානදුරාවාදය

❖ පානදුරාවාදයේ ප්‍රධාන කොටගත් පංචමහාවාද වල ප්‍රතිඵල

- 1 තොරතුරු පත්‍රිකා කියවීමෙන් පැහැදීමට පත් විදේශීය අන්‍ය ආගමික පිරිස් බුදුදහම කෙරෙහි සිත්
යොමුවීම
- 2 ඇමරිකානු ජාතික හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කට් තුමා හා රුසියන් ජාතික හෙලෙනා බ්ලැවැට්කි
මැතිනිය ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීම

❖ බෞද්ධ පාසල් පිහිටුවීම

❖ හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කට්තුමා

- 1 1880 ජුනි මස කොළඹ පරම විඥානාථර් සමාගම පිහිටුවීම
- 2 එහි ශාඛා ගාල්ල මහනුවර රත්නපුර වැනි ප්‍රධාන නගර කීපයක පිහිටුවීම
- 3 ඒ සඳහා එතුමා මුල්වී බෞද්ධ පාසල් අරමුදලක් පිහිටුවීම
- 4 මෙලෙස පිහිටවූ බෞද්ධ පාසල් කිහිපයක් නම්

කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලය	මාතලේ විජය විද්‍යාලය
මහනුවර ධම්මරාජ විද්‍යාලය	ගම්පොල ජීනරාජ විද්‍යාලය
ගාල්ලේ මහින්ද විද්‍යාලය	නාවලපිටියේ අනුරුද්ධ විද්‍යාලය

- 5 හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කට් තුමාගේ මැදිහත් වීමෙන් රජයේලවා වෙසක් පොහොය දිනය මෙරට නිවාඩු දිනයක් බවට පත්කරගැනීම
 වෙසක් පෝය දිනය ජාත්‍යන්තර නිවාඩු දිනයක් බවට පත් කිරීමට කටයුතු කළේ විදේශ කටයුතු අමාත්‍ය ලක්ෂ්මන් කදිරගාමර් මහතායි

❖ දේශානුරාගය හා ජාත්‍යාලය වධර්නය කිරීමේ ව්‍යාපාරය

- 1 මේ අතර අනගාරිකධම්මපාලතුමා ප්‍රධාන තැනක් ගනියි
- 1 විසින් ප්‍රසිද්ධ දේශන පවත්වමින් ජනතාව තුළ දේශානුරාගය උද්දීපනය කිරීම
- 2 එතුමා විසින් සිංහල බෞද්ධයා , මහාබෝධි සභරාව, මහාබෝධි සමාගමක් ආරම්භ කිරීම

❖ බෞද්ධ පූජනීය ස්ථාන දැක ගැනීමේ කටයුතු

- 1 පියදාස සිරිසේන මහතා නවකතා මගින් හා සිංහල ජාතිය වැනි පුවත්පත් ඔස්සේ ජනතාව තුළ දේශානුරාගය උද්දීපනය කිරීම
- 2 දහනමවන සියවසේ අග භාගය වන විට ඒවා ප්‍රතිසංස්කරණය කොට අතීත උරුමයන් රැක ගැනීම පිළිබඳ ජනතාව තුළ උනන්දුවක් ඇති කිරීම
- 3 ඒ යුගයේ යුරෝපා උගතුන් වන
 - ජෝර්ජ් ටර්නර් , ටීන් ඩේවිට් , එච්. සී. ඩෙල්
 - හේන්රි පාකර් යන විද්වතුන් පුරාවිද්‍යා ගවේශණා කාණ්ඩ හා පර්යේෂණ පැවැත්වීම
- 4 ඒ තුළින් ජනතාව තුළ අතීත උරුමයන් පිළිබඳව හා එහි ඇති ප්‍රෞඪත්වය පිළිබඳ උනන්දුවක් ඇතිවීම
- 5 මෙම කාලය තුළ වලිසිංහ හරිස්චන්ද්‍ර තුමා අනුරාධපුර පූජනීය ස්ථාන ආරක්ෂා කර ගැනීමේ ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීම
- 6 අනගාරික ධම්මපාලතුමා බුද්ධගයාව වැනි ඉන්දියාවේ පූජනීය ස්ථාන රැක ගැනීමට ඉදිරිපත් වීම

❖ අමදාප ව්‍යාපාරය

- 1 බ්‍රිතාන්‍යයන් තම ආදායම වැඩිකර ගැනීම සඳහා මත්පැන් විකිණීම ව්‍යාප්ත කිරීම
- 2 මේ තුළින් සමාජයේ

සමගිය , සමාදානය , පුද්ගල සෞඛ්‍යය පිරිහී යාම

- 3 ඒ තුලින් අමදාප ව්‍යාපාරය ආරම්භ වීම
- 4 ඒ සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ගත් නායකයන්
අනගාරිකධර්මපාලතුමා පියදාස සිරිසේන මහතා
ඩබ්ලිව් ඒ සිල්වා මහතා සිල්වා මහතා ඩී .ඩී. ජයතිලක මයා
- 5 ඉංග්‍රීන් 1912 මැයි 31 දින සුරාබදු පනත සම්මත කිරීම

❖ මේ සඳහා අමදාප ව්‍යාපාරයගත් පියවර

- 1 නගර ගම් පුරා සංචාරය කරමින් රැස්වීම් සාකච්ඡා පවත්වමින් ජනතාවට මත්පැන් හාවිතයේ තිබෙන ආදිනව පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා දීම
- 2 අමධ්‍යප සංවිධානයේ ශාඛා සංගම් විවිධ ගම් ප්‍රදේශවල පිහිටුවීම
- 3 පුවත්පත් ,සඟරා, පොත්පත් ,නාට්‍ය තුළින් මත්පැන් වල ආදීනව හා එයින් මිදීම සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම
- 4 අනගාරික ධර්මපාල තුමා ප්‍රසිද්ධ දේශන හා පුවත්පත් මාගර්යෙන් අමදාප ව්‍යාපාරයට එක් වීම
- 5 ඵතුමා විසින් සුරාවට එරෙහිව කරන ලද ප්‍රකාශ කීපයක් ලෙස
“අප ජාතිය නැති වීමට මත්පැන් හේතුවී තිබේ”
“සිංහලයන්ට විෂ මත්පැන් බොන්නට දී සිංහලයන් නැති කරන පර සුද්දා අපේ පරම්පරා සතුරන් ලෙස සලකාමි”
“රා බොන්නා උගුඩුවෙකි රා බොන්නා වසලයෙකි”

❖ හින්දු ආගමික පුනරුදය

හින්දු ආගම හා බැඳුණු සිරිත් විරිත් පරිහානියට යාම වළක්වා ගැනීම සඳහා නායකයන් ගත් ක්‍රියාමාර්ග හින්දු ආගමික පුනර්ජීවනය නම් වේ.

ආරුමුග නාවලතර්මා, පොන්නම්බලන් රාමනාදන් මහතා, පොන්නම්බලන් අරුණාවලම් යන මහත්වරුන් පෙන්නවාදිය හැකිය

❖ ආරුමුග නාවලර් තුමා

මෙතුමාගේ මූලික අරමුණ වූයේ හින්දු ආගමික හා දම්ල ජනතාවගේ පාරම්පරික උරුමය යළි නභා සිටුවීමයි

❖ ශ්‍රී ආරුමුග නාවලර් තුමා හින්දු ආගමික පුනර්ජීවනය සඳහා ගත් පියවර

- 1 හින්දු ආගමේ දරුවන් සඳහා නව නිවසේ පන්ති පැවැත්වීම ආරම්භ කිරීම
- 2 ක්‍රි ව 1849 වෂර්යේ වන්නපොහෙයි ගෙය ප්‍රකාශ විද්‍යාලය පිහිටුවීම
- 3 ක්‍රි ව 1853 ගෙව පරිපාලන සභාව සහ හින්දු අධ්‍යාපනය ආරම්භ .

❖ ආරුමුග නාවලී තුමාගේ ලේඛන කටයුතු

- 1 යාපනය වත්තපොතෙහි ප්‍රදේශයේ මුද්‍රණාලයක් ආරම්භ කිරීම
- 2 උදයහානු නමින් පුවත්පතක් ආරම්භ කිරීම
- 3 පාලපාඩම් නමින් කාණ්ඩ තුනකින් යුත් පෙළපොතක් රචනා කිරීම

❖ ඉස්ලාම් ආගමික පුනරුදය

- 1 ඉස්ලාම් ආගම හා බැඳුණු සිරිත් විරිත් පරිහානියට යාම වළක්වා ගැනීම සඳහා ඉස්ලාම් නායකයන් ගත්ක්‍රියා මාර්ග නිසා ඉස්ලාම් ආගමික පුනර්ජීවනයක් ඇති වීම
- 2 ඒ සඳහා නායකත්වය ගත් පුද්ගලයන් අතර සිද්දි ලෙඩ්ඩේ මහතා ටී බී ජයා මහතා වේ
- 3 1883 වර්ෂයේ ඊජිප්තුවේ සිට ලංකාවට පැමිණි ඉස්ලාම් භක්තිකයෙකු වූ ඔරාබ් පාෂා ඉස්ලාම් පුනරුද ව්‍යාපාරය කටයුතු කිරීම

❖ ඉස්ලාම් පුනර්ජීවනය වෙනුවෙන් සිද්දිලෙඩ්ඩේ මහතා ගත් පියවර

- 1 මුස්ලිම් ජනතාව තුළ අධ්‍යාපන ප්‍රබෝධයක් ඇති කිරීමත් ඉංග්‍රීසි භාෂාව හා අරාබි භාෂාව ඉගෙන ගැනීමට එම ජනතාව උනන්දු කරවීම
- 2 ක්‍රි ව 1882 වර්ෂයේ මුස්ලිම් නෙයිසන් හා ඥාන තිපත් නමින් පුවත්පත් ආරම්භ කිරීම
- 3 මුස්ලිම් දරුවන් වෙනුවෙන් කොළඹ මරදානේ සහිරා විද්‍යාලය ආරම්භ කිරීම

❖ ටී .බී. ජයා මහතා

- වේල්ස් කුමාර විද්‍යාලයේ ,ධමර්‍රාජ විද්‍යාලය ,ආනන්ද විද්‍යාලයේ ගුරුවරයකු ලෙස සේවය කිරීම
- මුස්ලිම් ජනතාවගේ අධ්‍යාපනය නංවාලීමට වෙහෙසක් ගැනීම
- සිලෝන් මුස්ලිම් රිවිච් සභාවට සැපයූ ලිපි මගින් මුස්ලිම් ජනතාවට අධ්‍යාපනයේ වැදගත්කම පහදා දීම
- සහිරා විද්‍යාලයේ විදුහල්පති තනතුරට පත්වී විද්‍යාලය දියුණු කිරීම

පැවරුම

- 1 බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේ මෙරට කිතුනු දහම පැතිර වූ සංවිධානය හඳුන්වාන පොදු නම් කුමක්ද
- 2 උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මකත්මක වූ ආගමික සංවිධානයේ නම් කරන්න
- 3 යාපනය හා උතුරු ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වූ ආගමික සංවිධානය නම් කරන්න
- 4 මිෂනාරිවරු ලංකාවේ තම ආගම පැතිරවීමේ දී ලේඛන මාධ්‍ය යොදා ගත් අන්දම පැහැදිලි කරන්න පොත් හා ප්‍රකාශන නිදසුන් ලෙස දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න
- 5 දේශන මාධ්‍ය හා අධ්‍යාපනය යොදාගනිමින් මිෂනාරි පූජකවරු ආගම ප්‍රචාරය කිරීමේදී භාවිතා කළ උපක්‍රම දෙකක් නම් කරන්න

- 6 රත්මලානේ පරම පරමධම්මචේතිය පිරිවෙන පිහිටුවීමට පුරෝගාමී ව කටයුතු කළ හිමියන් නම් කරන්න
- 7 පූජ්‍ය හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමි විසින් පිහිටුවන ලද පිරිවෙන නම් කරන්න
- 8 පූජ්‍ය රත්මලානේ ධම්මාලෝක හිමි පිහිටුවන ලද පිරිවෙන නම් කරන්න
- 9 මිෂනාරි පූජකතුමන්ලා සමග වාද විවාද පැවැත්වීමේදී බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා පෙරමුණ ගත් ආකාරය නිදසුන් දෙමින් පැහැදිලි කරන්න
- 10 ගාල්ලේ ලංකෝපකාර මුද්‍රණාලයේ පිහිටුවීමෙන් බෞද්ධ පුනරුදයට දායක වූ හිමියන් නම් කරන්න
- 11 ඉහත ඔබ නම් කළ හිමියන් හැර වෙනත් බෞද්ධයන් පිහිටිවූ මුද්‍රණාල හතරක් නම් කරන්න
- 12 හෙන්රි ස්ටීල් ඔල්කට්තුමා මෙරට පිහිට වූ සමාගමක් නම් කරන්න
- 13 මෙරට බෞද්ධ පාසල් පිහිටුවීම බෞද්ධ පුනරුද ව්‍යාපාරය ලැබූ ජයග්‍රහණයකි ඔබේ අදහස් දක්වන්න
- 14 හෙන්රි ස්ටීල් ඔල්කට්තුමාගෙන් මෙරට බෞද්ධයන්ට ලැබුණු ප්‍රතිලාභ දෙකක් ලියන්න
- 15 මෙරට පිරිවෙන් හා බෞද්ධ පාසල් ආරම්භ කිරීමෙන් ජනතාවට සැලසුණු වාසි දෙකක් ලියන්න
- 16 අනගාරික ධර්ම ධර්මපාලතුමා මෙරට හා ඉන්දියාවේ බෞද්ධයන් වෙනුවෙන් කළ සේවාවන් මොනවාද
- 17 මෙරට බෞද්ධ පූජනීය ස්ථාන රැක ගැනීමට කටයුතු කළ දේශිය හා විදේශිය උගතුන් නම් කරන්න
- 18 ලාංකිකයන් බටහිර සංස්කෘතිය වැලඳගැනීම නවකතා මගින් හා සිංහල ජාතිය වැනි පුවත්පත් ඔස්සේ විවේචනය කළ ලේඛකයකු නම් කරන්න
- 19 ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධාන කොටස් දෙක නම් කරන්න
- 20 මෙරට අමද්‍යප ව්‍යාපාරය ආරම්භ වූ අන්දම සහ එහි නායකයින්ගේ ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වන්න
- 21 හින්දු පුනරුද ව්‍යාපාරයට නායකත්වය දුන්නේ කවුරුන්ද
- 22 හින්දු ආගමික පුනරුදය තුළින් ලේඛන මාධ්‍යයෙන් ජනතාව දැනුවත් කිරීමට ගත් පියවර මොනවාද
- 23 ආරුමුග නාවලර් තුමාගෙන් පසු මේ මෙරට හින්දු පුනරුද ව්‍යාපාරය මෙහෙයවූ නායකයන් දෙදෙනකු නම් කරන්න
- 24 ඉස්ලාම් ආගමිකික පුනරුදයට නායකත්වය තුන් මුස්ලිම් ජාතිකයකු නම් කරන්න
- 25 ඔරාබි පාෂාගෙන් මෙරටට සිදු වූ සේවය කුමක්ද

